

Beste vrienden,

Vorig jaar mocht ik de Ebbenhouten Spoor inleiden in de Zoo van Antwerpen, vandaag zitten we tussen de kevers van Jan Fabre in de Zuilenzaal van het Vlaams Parlement. We blijven in de sfeer van de beestjes, maar ditmaal iets dichterbij het hart van onze Vlaamse democratie.

We zijn al aan de achtste editie toe van de Ebbenhouten Spoor. De vorige laureaten zijn sommelier Sepideh Sedaghatnia, opera-intendant Aviel Cahn, sporters Svetlana Bolshakova en Sugar Jackson, topdokters Nasser Nadjmi en Pedro Brugada en acteur "Gilberke" Nyatanyi. Dat is stilaan de erelijst van een Vlaamse klassieker.

Toen Louis in 2008 met de Ebbenhouten Spoor begon werd het Vlaams-nationalisme nog gedomineerd door een politieke stroming die alle migratievormen en alle migranten radicaal afwees. Het Vlaams Belang was de derde politieke partij van het land. En de N-VA was maar het "staartje van de CD&V", zoals dat toen werd genoemd door de commentatoren. Wij wilden als civiele nationalistinnen tonen dat wij van migratie een positief verhaal kunnen maken, dat mensen van uiteenlopende achtergronden samen kunnen bouwen aan het Vlaanderen van morgen.

Onze partij had de stellige overtuiging dat we de vele beleidsfouten op het vlak van migratie en integratie zouden kunnen rechtzetten, als we daartoe de kans kregen.

Geert Bourgeois is de vader van het inburgeringsbeleid en Liesbeth Homans zet zijn werk verder. Met Theo Francken hebben we een topper in de regering die ervoor zorgt dat ons land zo goed en zo kwaad als kan de grootste migratiecrisis sinds de Tweede Wereldoorlog doorstaat. Voor zijn beleid – streng maar rechtvaardig - oogst Theo lof bij brede lagen van de bevolking, en niet alleen bij N-VA-kiezers.

De hoop was dan dat een decoratie als de Ebbenhouten Spoor op termijn vanzelf overbodig zou worden. De Ebbenhouten Spoor bekroont wie hier mee aan de toekomst van Vlaanderen bouwt, wie zijn talenten en vaardigheden op een positieve manier inzet voor zijn medemensen en zo zijn steentje bijdraagt aan de gemeenschap.

Zoals de laureaten van de Ebbenhouten Spoor, zijn er tienduizenden mensen in Vlaanderen. Mensen die meestal anoniem en gezichteloos blijven, maar die onmisbaar zijn voor onze economie en ons sociaal weefsel. Mensen die niet met grote verklaringen, maar met de kleine daden van elke dag het samenleven versterken en een positieve dynamiek op gang brengen die zichzelf voedt.

Maar helaas is de Ebbenhouten Spoor vandaag meer nodig dan acht jaar geleden. Populistisch rechts heeft overal in Europa weer de wind in de zeilen. En de kleine daden van elke dag worden in vele hoofden tenietgedaan door geweld dat op maximaal symbolisch effect mikt.

De aanvallen van Charlie Hebdo en 13 november waren niet gericht tegen een of ander militair-strategisch of economisch doelwit, maar tegen onze manier van leven.

Een van de daders van de meest brutale aanslag die ooit op Europese bodem is gepleegd, kon zich vier maanden verschuilen in het hart van onze hoofdstad. Hij werd uiteindelijk gevat in een sociale woning, op vijfhonderd meter van zijn ouderlijk huis. Toen Jan Jambon alludeerde op een netwerk dat hem in Molenbeek zou beschermen, reageerde de man die daar twintig jaar burgemeester is geweest als volgt: "Quand il dit qu'il faut nettoyer maison par maison, il est fou. Il se prend pour un nazi ou quoi?"

Na de arrestatie moesten de politiediensten met de wapenstok in de hand enthousiaste jongeren uit de buurt op afstand houden, terwijl de recherche haar werk deed. Ze besloten dan maar de zendwagens van de wereldpers te vandaliseren. "De hele buurt wist waar hij verbleef", citeert men de man in de Molenbeekse straat.

Het is voor ons nauwelijks te bevatten waarom men niet alleen uitzichtloosheid en criminele carrières, maar ook kinderen en verloofdes, jobs en zelfstandige ondernemingen achterlaat om duizenden kilometers ver te gaan vechten voor het Kalifaat of om hier aanslagen te plegen tegen een samenleving die zo oneindig veel meer kansen biedt dan het samenlevingsmodel waarvoor men zijn leven wil geven.

De meest tribale waarden kunnen overleven in het hart van onze steden, en dat is en blijft een buitengewoon akelige vaststelling. Samen met fenomenen als Keulen en een migratiestroom waarover men de controle kwijt was, voedt dat de culturele angst waarover ik in mijn lezing in Gent heb gesproken.

Vrijdag verscheen op de website van De Morgen een commentaarstuk waarin werd gesproken over het "netwerkje" van Abdeslam, zoals Vangheluwe over zijn "relatietje" sprak. Het is niet met de cultuur van weggijken en minimaliseren, die in Brussel al veel te lang de dienst uitmaakt, dat we die fundamentele angsten gaan wegnemen.

Beste vrienden,

Onze vrijheid en onze manier van leven zijn niet vanzelfsprekend. Het is maar door te tonen dat we onze vrijheid en onze manier van leven zullen verdedigen, dat maatschappelijk vertrouwen kan gedijen.

Ik wil daarom onze veiligheidsdiensten nog eens feliciteren. Onze jongens hebben de meest gezochte terrorist van Europa levend gevat. Hem wacht geen martelaarsdood, maar een leven in de gevangenis.

En ook minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken Jan Jambon verdient een pluim, omdat hij na jarenlange verwaarlozing onze veiligheidsdiensten weer weerbaar maakt,

en investeert in een veiligheidscultuur. En dapper doordoeft, ondanks de schandalige verwijten die hij uit bepaalde hoek soms krijgt.

Maar ik ben ook bijzonder fier op de laureate van de Ebbenhouten Spoor. Ik ga haar naam nog niet verklappen, maar zij is iemand die beter dan wij beseft dat onze vrijheid niet vanzelfsprekend is. En omdat ze in haar leven al harder voor die vrijheid heeft gevochten dan wij ons kunnen voorstellen, en daarom een voorbeeld is voor ons allen.

Ik geef graag het woord aan Louis Ide om haar voor te stellen.